

Dokumentin sisältö

TIIVISTELMÄ

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

1 Lapset, nuoret, perheet

2 Työikäiset

3 Ikääntyneet

4 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

5 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

5.1 Lapset ja nuoret

5.2 Työikäiset

5.3 Ikääntyneet

6 Kulttuuri

7 Arjen liikunnan lisääminen ja harrastamisen mahdollistaminen

8 Osallisuuteen ja osallistumiseen kannustaminen

9 Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

10 Vuosiraportin käsittely toimielimissä

TIIVISTELMÄ

Siikajoen hyte-kerroin kasvoi vuoden aikana 55:een (2022: 53), joka johtui hyte-kertoimen tulosindikaattoreissa tapahtuneista parannuksista. Etenkin kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä 65-vuotta täyttäneillä oli vähentynyt, samoin kuin terveydentilansa keskinkertaiseksi tai heikoksi kokevien 8.-9.-luokkalaisten ja työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64-vuotiaiden määrät. Prosessi-indikaattoreiden osalta tulostaso pysyi aiempaa vuotta vastaavassa määrässä ollen 53.

Tulosindikaattoreiden parannuksesta johtuen asukaskohtainen hyte-kerroin nousi 15,8 euroon per asukas (2022: 14,7 €/asukas). Samalla kunnan saama hyte-raham kokonaissumma kasvoi 85 900 euroon aiemmasta 74 100 eurosta, eli positiivista kasvua oli noin 16 % aiempaan vuoteen nähden.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyssä lasten ja nuorten hyvinvointi osoitti huolestuttavia merkkejä. Siikajokisista 4.-5.-luokkalaisista 11,4 % koki terveytensä huonoksi tai keskinkertaiseksi, ja 8.-9.-luokkalaisista 23,3 %. Lasten ja nuorten harrastamisen määrä on positiivinen, mutta oppimisen vaikeudet, koulu-uupumus ja aamupalan syönnin sekä unen määrän vähenemiset yhdessä mielenterveydellisten haasteiden kanssa huolestuttavat. Hyvinvointialueen järjestämälle koulupsykologille pääseminen on ollut hidasta ja palvelua on kunnan tarpeisiin nähden ollut tarjolla hyvin niukasti, mikä ei vastaa olemassa olevaan tarpeeseen.

Nuuskan ja sähkösavukkeiden käyttö oli lisääntynyt myös merkittävästi nuorten keskuudessa. Move!-mittausten tuloksista oli nähtävissä vähentynyt liikunnan määrä lapsilla ja nuorilla, ja heikentynyttä fyysistä toimintakykyä erityisesti 8.-luokkalaisilla. Ylipainoisten lasten ja nuorten lisääntynyt määrä korreloi liikunnan vähenemisen kanssa.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä laski merkittävästi vuoden 2023 aikana johtuen kriteerimuutoksista. Nuorten työvalmennuksen käynnistys hidastui työntekijämuutosten vuoksi ja vuosi oli toiminnan osalta hieman katkonainen. Työttömyys oli yhä useammalla nuorella ja työikäisellä yhteydessä terveydellisiin haasteisiin.

Ikääntyneiden hyvinvointiin liittyvät haasteet keskittyivät vuonna 2023 yksinäisyyteen, arjen sujuvuuteen ja palveluiden saatavuuteen. Hyvän mielen työntekijä tukee yli 70-vuotiaiden kuntalaisten tarpeita yksilötapaamisilla asiakkaiden omissa kodeissa.

JOHDANTO

Kunnan perustehtävä on kuntalain 1§ mukaan asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Kuntalaisten hyvinvointia ja tehtyjä toimenpiteitä tulee seurata säännöllisesti sekä laatia suunnitelma hyvinvoinnin edistämiseksi. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus (Terveydenhuoltolaki 1326/2010; 12 §).

Siikajoen kunnan laaja hyvinvointikertomus 2022–2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 25.1.2024. Se sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin väestöryhmittäin, arvion toteutuneista hyvinvoinnin edistämistoimista sekä suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä. Tässä hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa kuvataan lyhyesti keskeisimpiä muutoksia Siikajoen väestön hyvinvoinnin tilassa ikäryhmittäin sekä mitataan aiemmin hyväksytyt hyvinvointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Toimenpiteiden osalta kaikista suunnitelman osa-alueista ei ole olemassa vielä tuloksia vuoden 2023 osalta hyvinvointisuunnitelman työstämisen ajankohdan vuoksi.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

1 Lapset, nuoret, perheet

Poiminnat kouluterveyskyselystä

Kouluterveyskyselyn osalta voidaan tehdä muutamia nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnin osalta.

Vuoden 2023 tulosten mukaan 4.-5.-luokkalaisista 11,4% (11,7%/2021) kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi ja 8.-9.-luokkalaisista 23,3% (21,1%/2021).

8.- ja 9.-luokkalaisista 98,3% (97,2%/2021) ilmoittaa harrastavansa jotain vähintään kerran viikossa. Määrä on kasvanut aiemmasta kouluterveyskyselystä 1,1 %-yksikköä ja on todella erinomaisella tasolla. Sen sijaan kolmannes vastaavan ikäisistä kokee vaikeuksia oppimistaidoissa, ja vain noin 49% pitää koulunkäynnistä. Lisäksi aiempaan kouluterveyskyselyyn verrattaessa heikennystä on tapahtunut myös esimerkiksi aamupalan syönnin, koulu-uupumuksen lisääntymisen ja kouluinnostuksen laskemisen osalta. Lisäksi neljän vuoden aikana nuuskaaminen on erityisesti lisääntynyt. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyssä nuuskaa käytti päivittäin 3,8 prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaita, mutta 2023 osuus oli jo 14,2%. Myös sähkösavukkeiden (Vape) käyttö on lisääntynyt ja aiheuttaa huolta sen helpon saatavuuden ja toistaiseksi vielä tuntemattomienkin terveysriskien takia.

Huomiot Move!-mittauksista

Valtakunnallisesti liikunnan määrä on huolestuttavasti alentunut kaikilla ikäryhmillä ja se näkyy myös peruskoulun osalta Siikajoen Move! -mittausten tuloksissa, jotka tehdään 5. ja 8.-luokan oppilaille. Tuloksista on huomattavissa, että parhaimpien tulosten osuudesta oppilaita on edellisvuodesta siirtynyt huomattavasti keskimmäiseen sektoriin ja edelleen keskimmäisestä sektorista heikoimpaan sektoriin. Tulosten perusteella siikajokiset tytöt ovat pääsääntöisesti vastaavan ikäisiä poikia paremmassa kunnossa. Joidenkin tulosten osalta on nähtävissä myös parannusta, mutta yleisimmin tulokset ovat edellisvuodesta heikentyneet mitä parantuneet. Tärkeimmät ja huomionarvoisimmat luvut ovat seuraavat:

Vuoden 2023 tuloksissa oppilaita, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla oli seuraavasti (suluissa vuoden 2022 luvut):

Tytöt 5.lk 19,4% (23,5%)

Pojat 5.lk 50% (36,8%)

Tytöt 8.lk 42,9% (20%)

Pojat 8.lk 54,2% (31,8%)

Yhteensä tytöt, 31% (22,2%)

Yhteensä pojat, 51,9% (35%)

Yhteensä kaikki 40% (28,9%)

Tulosten perusteella voidaan todeta, että siikajokisten lasten ja nuorten alentunut liikunnan määrä on vaikuttanut testituloksiin huomattavasti.

Nuorten työvalmennus

Kunnassa järjestettiin nuorten työvalmennusta, johon saattoivat osallistua alle 29-vuotiaat nuoret, jotka

olivat työttömiä tai muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa. Nuorten työpaja oli kuitenkin ilman työvalmentajaa huhtikuusta kesäkuun puoliväliin saakka työntekijämuutosten vuoksi, mikä esti toimintojen tarjoamisen asiakkaille tuona aikana. Työvalmennus käynnistyi uudelleen vähitellen, ja varsinainen työpajatoiminta käynnistyi asiakkaille syksyllä.

Asiakkailla ei tuolloin ollut hyvinvointialueuudistuksesta johtuen voimassa olevia sopimuksia, mikä hidasti toiminnan käynnistymistä. Lisäksi uudistus vaikutti nuorten työvalmennuksen ohjautuvuuteen ja asiakasmäärään.

2 Työikäiset

Kuntouttavan työtoiminnan palveluun pääsyn kriteerit muuttuivat vuoden 2023 aikana. Muutosten myötä kuntouttavan työtoiminnan sopimusten määrä väheni Siikajoen kunnan alueella huomattavasti. Vuonna 2023 kertyi kuntouttavan työtoiminnan päiviä yhteensä 1411, kun vuonna 2022 kertyi yli tuhat työtoimintapäivää enemmän (2429). Kuntouttavan työtoiminnan sopimusten määrä vähentyi ja pajoille tehtiin enenevässä määrin sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksia. Sopimusten vaihtuminen vaikutti asiakkaiden motivaatioon osallistua palveluun ja myös siitä syystä palveluiden piirissä olevien asiakkaiden määrä vähentyi. Työpajatoiminnan muutokset ovat vaikuttaneet myös nuorten työpajan toimintaan, kun nuorille ei voida enää tehdä velvoittavia sopimuksia ja näin ollen heidän aktivoiminen on aiempaa haastavampaa.

Yhä useammalla työttömällä työnhakijalla on terveydellisiä haasteita, jotka vaikuttavat työnhakuun ja työllistymiseen.

3 Ikääntyneet

Ikääntyneillä esiintyy Siikajoella erilaisia haasteita, jotka liittyvät pääasiassa yksinäisyyteen, arjen sujumiseen ja eri palveluiden saatavuuteen ja käytettävyyteen. Kunnan alueella työskentelevä hyvän mielen työntekijä kohtaa työkseen yli 70-vuotiaita kuntalaisia, joiden tarpeet ovat moninaisia ja vaihtelevat tilanteen mukaan. Ikäryhmän haasteet eivät sinänsä kuitenkaan ole uusia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on ansiokkaasti ottanut tehtäväkseen paneutua kunnan sisällä oleviin esteellisyshavaintoihin, joista on kiinteistön omistajille lähetetty huomautus muutosten aikaansaamiseksi ja esteettömyyden edistämiseksi.

4 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

Lainakanta 31.12., euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Verotulot, euroa / asukas

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

Elinvoima

Väestö

Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Tulomuuttajat, lkm

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

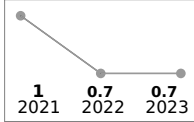
Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

2022 - 2023

0.7 Siikajoki

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokee koulu-uupumusta, % 4. ja 5. luokan oppilaista (alkaen 2021)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

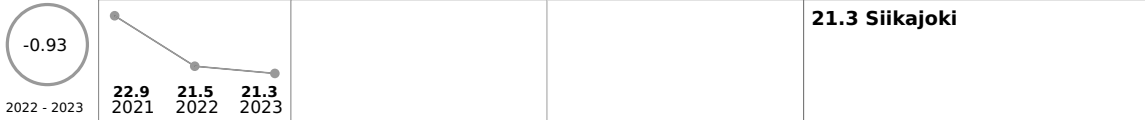
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Väkivaltatilanteet haittaavat opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2015)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Palvelut**Varhaiskasvatus**

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

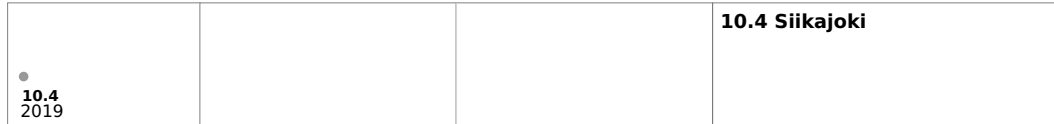

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Nuuskaa päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

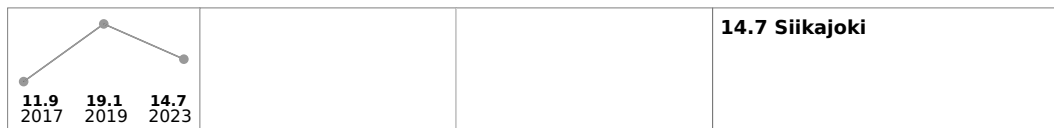
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

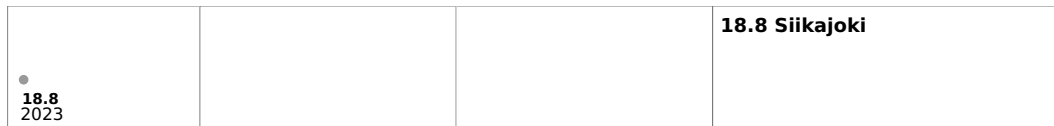
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulu-uupumus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % 8. ja 9. luokan oppilaista

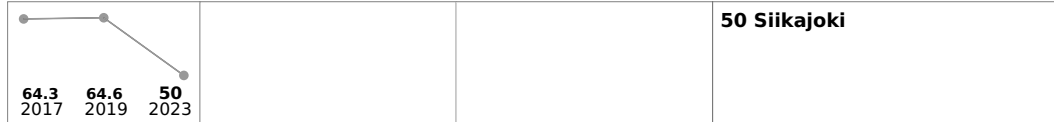
Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

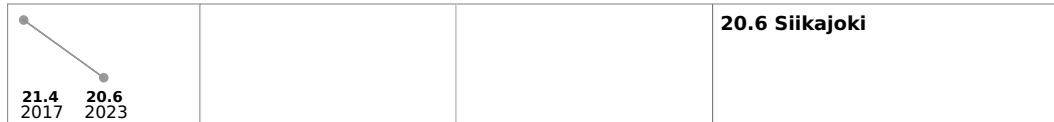
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

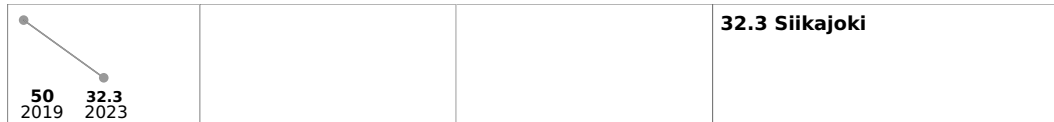
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (-2022)

Palvelut**Sosiaali- ja terveydenhuolto**

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Palvelut**Sosiaali- ja terveydenhuolto**

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Eryityskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

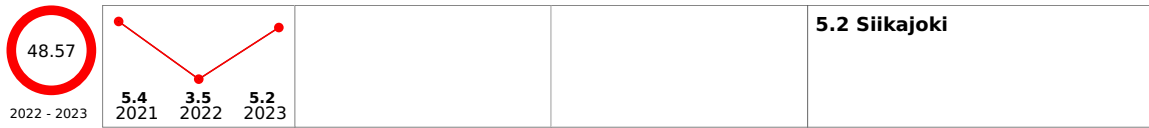

KAIKKI IKÄRYHMÄT**Hyvinvointi****Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus**

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

5 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Siikajoen kunnan olemassa oleva hyvinvointisuunnitelma on tehty vuosille 2023-2025. Tuolloin suunnitelman työstäminen osui ajankohdaltaan loppuvuoteen 2023 ja suunnitelma virallisesti hyväksyttiin tammikuun valtuustossa 2024. Tämän vuoksi kaikkien toimenpiteiden osalta ei ole olemassa ilmoitettavia mittareita. Lisäksi osa toimenpiteistä on suunniteltu jo lähtökohtaisesti toteutettavaksi kyseisen hyvinvointisuunnitelman voimassaolon aikana.

5.1 Lapset ja nuoret

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Arviointimittarit	Arviointi/toteutuminen
Vanhemmuuden tukeminen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen	Tuetaan vanhemmuutta oikea-aikaisen tuen tarpeen tunnistamisella.	Varhaiskasvatus, koulut, yhteistyöryhmät	Lapset puheeksi-keskustelujen ja neuvonpitojen määrä, asiakaskyselyn tulokset	Lapset puheeksi-keskustelua tarjotaan perheille lapsen vasu-keskustelun yhteydessä ja muuttuvissa elämäntilanteissa. Määrällinen tarkastelu ei ole enää tarkoituksenmukaista, poistetaan mittareista.
	Parannetaan yhteistyöryhmien toimintaa yhteistyössä alueen toimijoiden ja Pohteen kanssa kunnallisina ja/tai seutukunnallisina toimina. Edistetään yhteistyötä lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien kesken.	HYTE-työryhmä, alueen alan toimijat ja asiantuntijat	Yhteistyöryhmät toteutuivat/ eivät toteutuneet, yhteistyöryhmien kokoontumiskertojen määrä	Yhteistyöryhmät toteutuivat. Voimaannu vanhempaa seutukunnallinen yhteistyöryhmä kokoontui 3 kertaa.
	Mielen hyvinvoinnin edistäminen	Koulujen rehtorit ja johtajat, opiskeluhuollon ohjausryhmä, koulukuraattori, -terveydenhoitaja ja -	Palvelujen määrä kunnassa, koulukuraattorin ja -psykologin asiakasmäärät ja tapaamiskerrat,	Pohteen vastuulla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista ovat koulukuraattorin ja

psykologi, nuoriso-
ohjaaja(t), etsivä
nuorisotyöntekijä,
nuorten
työvalmentaja

kouluterveyskyselyn
mielen hyvinvoinnin
mittarit.

koulupsykologin
palvelut.
Yhdistystoimintaa
tarjoaa Raahen
Psyyke (15-vuotta
täyttäneet).

Käynyt
koulukuraattorilla
lukuvuoden aikana,
% 4. ja 5. luokan
oppilaista 10,1%

Käynyt
koulukuraattorilla
lukuvuoden aikana,
% 8. ja 9. luokan
oppilaista 7,6%.

Käynyt
koulupsykologilla
lukuvuoden aikana,
% 4. ja 5. luokan
oppilaista 2,3%

Käynyt
koulupsykologilla
lukuvuoden aikana,
% 8. ja 9. luokan
oppilaista 11,9%.

Mielen hyvinvoinnin
mittarit 4.-5.lk

Erittäin tyytyväinen
elämäänsä 35,9%

Matala itsetunnon
taso 17,5%

Mielialaan liittyviä
ongelmia kahden
viime viikon aikana
23,6%

Tyytyväinen
elämäänsä tällä
hetkellä 84,5%

Vähintään lievää
ahdistusoireilua
30,7%

Mielen hyvinvoinnin
mittarit 8.-9.lk

Erittäin tyytyväinen
elämäänsä 15,8%

Kohtalainen tai
vaikea
ahdistuneisuus
18,5%

				Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana 38,8%
				Sosiaalinen ahdistuneisuus 35,6%
				Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä 66,7%
	Tiedotetaan vanhempia ajankohtaisista asioista, joita lapsiin ja nuoriin kohdistuu	Varhaiskasvatus, koulut, nuorisotyö	Vanhempainiltojen määrät, vanhempainiltoihin osallistuneiden määrä	Kouluilla on pääosin pidetty vanhempainiltoja vuosittain. Lisäksi mm. vanhempainvartteja. Ei tilastointeja osallistujamäärästä.
	Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi päätöksenteossa	Toimialajohtajat	Päätösten tueksi tehtyjen lapsivaikutusten arviointien määrä vs. tehtyjen päätösten määrä.	0/0

5.2 Työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Arviointimittarit	Arviointi/toteutumisen
Heikossa työmarkkina- asemassa olevien ihmisten tukeminen	Mallinnetaan uudenlainen työelämävalmentajan prosessi	Toimi -hanke	Työelämävalmentajan prosessin mallinnus: Toteutui/ Ei toteutunut	Hanke käynnistyy 2024. Ei vielä tuloksia.
	Työllistymistä ja elämänhallintaa tukevat koulutukset	Toimi -hanke	Toteutuneet koulutuspäivät ja osallistujamäärät	Hanke käynnistyy 2024. Ei vielä tuloksia.
	Verkostoyhteistyön kehittäminen ja asiakkaan ehjä palvelupolku	Toimi -hanke	Palvelupisteiden aukiolon määrät ja asiakasmäärät	Hanke käynnistyy 2024. Ei vielä tuloksia.

Edistetään yli 50-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien työllistymistä	TE24-uudistuksen myötä työllisyysalueella tullaan huomioimaan pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisevä näkökulma. Työllistymistä edistävien palveluiden oikea-aikaista tarjontaa kohdennetaan työnhaun alkuvaiheeseen.	Muodostettava työllisyysalue ja Siikajoen kunnan työllisyyskoordinaattori	Pitkäaikaistyöttömien ja yli 50-vuotiaiden työnhakijoiden määrä ja määrän seuraaminen: Toteutui/ Ei toteutunut	Toteutui. Pitkäaikaistyöttömien määrä tammi-joulukuu 35 (1/23) ja 53 (12/23). Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä tammi- joulukuu 64 (1/23) ja 77 (12/23). Palveluiden siirto työllisyysalueelle on viivästynyt. Aloitus 1.1.2025.
---	--	---	---	---

5.3 Ikääntyneet

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittarit	Arviointi/toteutus
Ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisy ja toimintakyvyn ylläpitäminen	Ikääntyneiden palveluverkkokartoitus	Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, Vanhus- ja vammaisneuvosto	Toteutui/Ei toteutunut	Ei toteutettu 2023.
	Ikääntyneiden hyvinvointikyselyn tekeminen	HYTE-työryhmä ja hyvinvointi- ja hankekoordinaattori	Toteutui/ Ei toteutunut	Suunnitteilla keväälle 2025.
	Ikääntyneiden liikkumisen tukeminen	HYTE-työryhmä, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, liikuntasihteeri, Siikajoki-opiston rehtori ja koulutussuunnittelija, yhteisöt ja järjestöt	Ikääntyneiden liikuntaan osallistuneet kunnan ja kunnan avustamien yhdistysten toiminnassa, avustettujen senioripassien ja -korttien määrä	Ikääntyneille suunnattuun liikuntaan osallistuneiden määrä 130. Myönnettyjen senioripassien ja -korttien määrä 59+1
	Ikääntyneiden kaatumisten ennaltaehkäisy ja aurustus	Tekninen johtaja, HYTE-työryhmä, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät tapaturmat sekä lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä (Sotkanet), aurustusmäärä, jaettujen liukuesteiden ja/tai nastoitusten määrä	62/ v. 2023. Aurustusmäärä 15kpl (kausi 2023-2024). Nastoitusten määrä noin 10. Jaettujen liukuesteiden määrä 7.

	Vajaaravitsemus ja sen riski tunnistetaan ja tilanteen korjaamiseksi toteutetaan aktiivisesti toimenpiteitä	HYTE-työryhmä ja hyvinvointi- ja hankekoordinaattori	Koulutuksissa käyneiden kuntalaisten määrä	Ei toteutunut 2023.
	Mahdollistetaan asiointiliikennepalvelu	Sivistysjohtaja	Toteutui/ Ei toteutunut, asiointiliikennepalvelun asiakkaiden määrät	Toteutui. Asiakasmäärä 38
	Järjestetään ikääntyneille suunnattua toimintaa	Sivistysjohtaja, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, koulutussuunnittelija, liikuntas sihteeri	Kerhokertojen määrä, kerhokävijöiden määrä	Ei kunnan järjestämää kerhotoimintaa v. 2023. Ikääntyneille suunnattujen kansalaisopiston kurssien määrä 8, asiakkaita 130 (brutto).

6 Kulttuuri

Siikajoen kunta teki päätöksen v. 2023 osallistua Kaikukortti-kokeiluun vuodelle 2024. Kaikukortilla mahdollistetaan kulttuurikokemukset myös niille, joilla on taloudellisia haasteita osallistua muutoin toimintaan.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittari	Arviointi/toteutumisen
Kulttuurin mahdollistaminen kuntalaisille taloustilanteesta riippumatta	Otetaan kunnassa käyttöön Kaikukortti	Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, kirjasto- ja kulttuurijohtaja	Toteutui/ Ei toteutunut; jaettujen kaikukorttien määrä, kaikukorttiasiakkaiden määrä	Kaikukortti-kokeilu tulossa 2024.
Toteutetaan kulttuuria suunnitelmallisesti ja kehittäen	Kulttuuristrategia	Kulttuurityöryhmä	Toteutui/ Ei toteutunut	Tulossa 2024.
Kulttuurin integroiminen koulutusjärjestelmään ja kasvatukseen	Kulttuurikasvatussuunnitelma	Kulttuurityöryhmä	Toteutui/ Ei toteutunut	Tulossa 2024.

Edistetään kulttuurihyvinvointia	Järjestetään kulttuurihyvinvointia eri kohderyhmille.	Kulttuuriyöryhmä, kirjasto- ja kulttuurijohtaja	Toteutuneet tapahtumat ja asiakasmäärä, asiakaspalaute	Kunnan omien toteutuneiden kulttuuritapahtumien määrä 14. Asiakasmäärää ei ole kaikkien tapahtumien osalta kerätty. Poistetaan määrällisen asiakasmäärän mittari hyvinvointisuunnitelmasta.
Mahdollistetaan monipuoliset kurssimahdollisuudet kuntalaisille	Ylläpidetään monipuolista Siikajoki-opiston kurssitarjontaa myös kulttuuri huomioiden	Siikajoki-opiston koulutussuunnittelija ja rehtori	Tarjolla olleiden kulttuurikurssien määrä, toteutuneiden kurssien määrä, osallistuneiden kurssilaisten määrä, asiakaspalaute	Tarjolla olleiden kulttuurikurssien määrä 130, toteutuneiden määrä 110. Kulttuurikursseille osallistuneiden määrä yhteensä 862 (brutto). Asiakaspalaute pääosin positiivista.
Mahdollistetaan kunnan työntekijöille kulttuuri- ja liikuntaetuja	Myönnetään Siikajoen kunnan työntekijöille Smartum-etu	Kunnanhallitus, johtoryhmä	Myönnettyjen kulttuuri- ja liikuntaetujen määrä	Keväällä 2023 on myönnetty 192 henkilölle ja summalla 19 200 €. Syksyllä 2023 on myönnetty 191 henkilölle ja summalla 19 100 €. Yhteensä 38 300€.

7 Arjen liikunnan lisääminen ja harrastamisen mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittarit	Arviointi/toteutuminen

Edistetään kuntalaisten arkiliikuntaa	Mahdollistetaan liikuntapaikkojen ja -tilojen käyttäminen	Liikuntasihteeri	Varattujen liikuntavuorojen määrä, liikuntatilojen käyttö tunteina, käyttäjien palaute	Varattujen liikuntavuorojen määrä 68 krt /viikko, liikuntatilojen käyttö tunteina 110 h/viikko. Liikuntasalien käyttöaika on elokuun puolivälistä toukokuun loppuun.
	Tuotetaan liikuntapalveluita	Liikuntasihteeri, Siikajoki-opiston koulutussuunnittelija, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori	Ryhmäliikunta- ja liikuntakurssien määrät, liikuntakerhojen määrät, asiakasmäärät, koulujen liikuntatapahtumien määrä ja niihin osallistuneiden määrä, asiakaspalaute	Kansalaisopiston ryhmäliikunta- ja liikuntakurssien määrä yhteensä 45 kurssia, joissa osallistuneiden määrä yhteensä 625. Asiakaspalaute on pääosin positiivista.
	Tarjotaan liikuntaneuvontaa	Liikuntasihteeri	Asiakasmäärä	48 asiakasta.
	Esteettömien liikuntapaikkojen merkitseminen ja niistä tiedottaminen	Tekninen toimi, liikuntasihteeri, Vanhus- ja vammaisneuvosto	Toteutui/ Ei toteutunut	Ei toteutunut 2023.
	Järjestetään liikuntakampanjoita ja tehdään liikuntaan kannustavaa viestintää	Liikuntasihteeri, kunnan johtoryhmä ja esihenkilöt	Liikuntakampanjoide n määrä, liikuntakampanjaan osallistuneiden henkilöiden määrä, liikuntaviestinnän julkaisujen määrä	Liikuntakampanjoide n määrä 4 Liikuntakampanjaan osallistuneiden henkilöiden määrä, noin 450 henkilöä (brutto) Liikuntaviestinnän julkaisuiden määrä 5 päivänä viikossa.
	Tehdään yhteistyötä liikuntaseurojen ja -järjestöjen kanssa	Liikuntasihteeri	Järjestötapaamisten määrä ja niihin osallistuneiden määrä, järjestöavustusten määrä, palkittujen urheilijoiden määrä	Järjestötapaamisten määrä 1 alueellinen, 2 paikallista ja niihin osallistuneiden määrä yhteensä 42. Liikuntatoimen järjestöavustusten määrä 6kpl/ yhteensä 8 500€. Palkittujen urheilijoiden määrä 2.

Edistetään kuntalaisten harrastusmahdollisuuksia	Tuotetaan monipuolisesti harrastusmahdollisuuksia	Siikajoki-opiston kurssitarjonnan määrä, kerhojen määrä, osallistujamäärät, osallistujapalaute	Siikajoki-opiston koulutussuunnittelija, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori	Kaikkien Siikajokiopiston kurssien määrä yhteensä 163/ 4678 ot (45min), osallistuneiden määrä 1579 (brutto). Kunnan järjestämiä lasten- ja nuorten maksuttomia kerhoja yhteensä 31, joissa 293 osallistujaa (brutto).
	Mahdollistetaan erilaisia tiloja harrastamiseen	Tekninen toimiala, tilojen vastuuhenkilöt, liikuntas sihteeri	Tilojen varausmäärät, tilaluettelo toteutui/ei toteutunut	Liikuntatilojen käyttö tunteina 110 h/viikko. Tilaluettelo ei ole toteutunut 2023.
	Viestitään harrastamisen merkityksestä hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen	Tiedotteiden ja kampanjoiden määrä	Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, Siikajoki-opiston koulutussuunnittelija, HYTE-työryhmä	Ei tilastointia vuodelta 2023.

Liitteenä on erillinen Siikajoen liikunta-aktiivisuus 2023 -raportti, jossa on paremmin pureuduttu kuntalaisten liikunta-aktiivisuuteen eri ikäryhmittäin.

[Siikajoen liikunta-aktiivisuus v. 2023.pdf](#)

8 Osallisuuteen ja osallistumiseen kannustaminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittarit	Arviointi/toteutuminen

Mahdollistetaan kaikkien kuntalaisten osallistuminen ja vaikuttaminen kunnassa järjestettävään toimintaan	Monikanavainen viestintä	Kunnan työntekijät, sosiaalisen median kanava-vastaavat, ICT-tuki, järjestöt	Viestinnässä käytetyt kanavat, verkkosivuston ja kuntatiedotteen saavutettavuus, verkkosivuston kävijämäärä	Viestinnässä käytetyt kanavat mm. kunnan verkkosivut ja Visit Raahe-verkkosivut, Facebook, Instagram, Siikasanomat-kuntatiedote, Wilma, Daisy, Siikajokilaakso-paikallislehti, suomi.fi, kunnan ilmoitustaulu. Verkkosivuston kävijämäärä 55 000. Siikasanomat on jaettu jokaiseen talouteen v. 2023.
	Osallisuuteen kannustaminen	Kunnanhallitus, järjestöyhdyshenkilö	Kuulemisten määrä, kuntalaiskyselyiden määrä, jaettujen avustusten määrä ja summa, kohtaamispaikkojen määrä	Kuulemisia ? Kuntalaiskyselyiden määrä 1. Jaettujen avustusten määrä 6kpl/8 500€ (liikuntaseurat) ja 9kpl/ 8 461,44€ (järjestöavustukset). Kohtaamispaikkoja noin 18.
	Osallistava budjetointi	Kunnanhallitus sekä osallistavan budjetin ehdotusten mukaisesti toimiala(t)	Toteutui/ Ei toteutunut	Toteutui.
	Järjestö- ja yhdistystapaamiset	Järjestöyhdyshenkilö, järjestöt ja yhdistykset	Toteutuneiden järjestö- ja yhdistystapaamisten määrä, osallistuneiden määrä	Järjestötapaamisten määrä 1 alueellinen, 2 paikallista ja niihin osallistuneiden määrä yhteensä 42.

9 Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittarit	Arviointi/toteutumisen
Järjestetään ehkäisevää päihdetyötä kaikki ikä- ja kohderyhmät kattaen	Luodaan ehkäisevän päihdetyön erillissuunnitelma.	HYTE-työryhmä ja hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, etsivä nuorisotyöntekijä, nuoriso-ohjaaja, nuorten työvalmentaja	Suunnitelma toteutui/ Ei toteutunut, eri kohderyhmille suunnatun toiminnan määrä ja toimintaan osallistuneiden määrä	Erillissuunnitelma ei ole toteutunut 2023. Ei tilastoja vuoden 2023 osalta.

	Lisätään kunnan verkkosivustolle tietoutta ehkäisevästä päihdetyöstä, päihteistä sekä tieto olemassa olevista palveluista.	Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, ICT-tuki	Toteutui/ Ei toteutunut	Ei toteutunut vuonna 2023.
	Toteutetaan Siikajoen kunnan päihdeohjelmaa ja kannustetaan ehkäisevän päihdeohjelman käyttöönottoon	HYTE-työryhmä, hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, esihenkilöt, työterveyshuolto	Toteutui/ Ei toteutunut	Siikajoen kunnan päihdeohjelmaa on toteutettu.
	Tehdään ennaltaehkäiseviä päihteisiin ja rahapelaamiseen liittyviä kampanjoita sekä ennaltaehkäisevää viestintää	HYTE-työryhmä ja hyvinvointi- ja hankekoordinaattori, etsivä nuorisotyöntekijä, nuoriso-ohjaaja, nuorten työvalmentaja, Toimi-hanke	Kampanjoiden määrä, ennaltaehkäisevän päihdetyön viestinnän julkaisujen määrä	Ei tilastoja vuodelta 2023.

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

10 Vuosiraportin käsittely toimielimissä

Siikajoen kunnan terveyden ja hyvinvoinnin vuosiraportti on käsitelty Siikajoen kunnanhallituksessa 13.1.2025 ja kunnanvaltuustossa 23.1.2025.